

Տասնյակ զոհեր ու վիրավորներ Իրաֆում կիրակի օրվա ռմբակոծումներից

«Ալ Ղաիդայի» հեռ կառ ունեցող մի ահաբեկչական խումբ կիրակի օրը Պաղատան մարզում և վերջի վերջին Երաֆում և Միացյալ Նահանգների զինվորների վրա տեղի ունեցած հարձակման համար: Համաձայն ինտերնետային հայտարարության, նրանք են Պաղատան մարզում կորած չորս ամերիկացի զինվորների համար, նաև՝ կիրակի օրը խանութներից մեկում տեղի ունեցած 55 մարդու սպանության համար: Որոշ Պաղատան արդյունքների համաձայն, որ փոխանցում է CNN-ը, ռմբակոծման ժամանակ սպանվել է 43 երեխա և վիրավորվել 115 մարդ: Հետաքրքիր է, որ ոչ այնքան կարևորվել բնակչության զոհերը, միջազգային լրատվամիջոցները տեղեկացնում են, որ կորած ամերիկացի զինվորների որոնման աշխատանքներով են զբաղված զգալի ֆունդը զինվորներ: Արեւմտյան լրատվամիջոցների համար մարդկանց կյանքը համարժեք է, նրանց կյանքը արժեքավորվում է ըստ Պաղատան երկրների:

Ա. Հ.

ՏԵՍՎԵՏ

Վերջ կոմյունիստներին

Տարածաշրջանային նոր զարգացումների եւ հասկացողությունների Ռուսաստանի վերջին՝ տրավոլի մասնաճյուղի ֆունդի Հայաստանի խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքները դիտարկելու առաջ նյութ են տալիս վերլուծաբաններին՝ նաև արտաքին փոփոխականության տեսանկյունից: Անկախ այն կոնֆիգուրացիաներից, որոնց կենտրոնները նորընտիր խորհրդարանն ու առաջադեպ կառավարությունը, ընտրություններում հանրապետական կուսակցության լայնաճանհարձակ խորհրդանունն է ուսումնասիրելու բացարձակ սիրաբանումը մեր երկրում: Որքան էլ հայկական բանակն այսուհետեւ եւս շարունակի իր գործընկերությունը ՆԱՏՕ-ի հետ համուն խաղաղության կամ մեկ այլ բանի, որքան էլ հանրապետականների առաջնորդի հողվածները բարունակվեն հյուսիսընկալվել ամերիկյան նոր Պաղատան հողակազմների եւ անգլիական հին Պաղատան հողակազմների թերթերում, Հայաստանը վերջնականապես դիտարկվելու է որքան Մոսկվայի ընդլայնվող ազդեցության գոտի, որքան՝ եթե ոչ ֆորդոս, գոնե իբրեւ ետնաբակ:

Անկասկած է, որ վերջին ընտրությունների արդյունքում թե՛ Ազգային ժողովի խոսնակի, թե՛ վարչապետի եւ թե՛, ամենայն հավանականությամբ, հանրապետության նախագահի Պաղատան հետագայում կլինեն միեւնույն՝ «Հանրապետական» կուսակցության ներկայացուցիչները, եւ առաջիկա 5 տարիներին Հայաստանը կվարի մոսկվահամ արտաքին փոփոխականություն, գրեթե առանց ներքին հակակրիզիսների, ինչը հիշ է մի քանի վերջիններիս, որոնցից նվազագույնը ժողովրդավարության նախաձեռնող է անկասկած: Ղարաբաղյան կոնֆլիկտի առավել կոնսոլիդացումը, Վրաստանի հետ փոփոխականությունների առավել փոփոխվելը՝ նույնպես:

Խնդիրն այն է, որ, իբր, Հայաստանում կային եւ խորհրդարան չստան արեւմտյան արժեքների ու արժեքների իսկական կրող կազմակերպություններ: Այլ ան՝ որ մինչ այս ընտրությունները Հայաստանը դիտարկվում եւ հանդուրժվում էր որքան անցումային երկիր: Անցում՝ դեռ մի քանի արեւմտյան արժեքներ:

Իրերի այս կացության մեջ, նույնիսկ եթե ՀՀ Կառավարությունը փորձի ֆինանսի կամ իրական ընդդիմության դերն ստանձնել խորհրդարանում, հակակրիզիս չի կարող նկատվել միաբնեւորող առաջադեպ արտաքին փոփոխականության, որը վարելու է գերակշիռ ուժը՝ Հանրապետականը «Բարգավաճ» հետ: Դաշնակցությունն իր ներկա գաղափարախոսությամբ եւ ներփակ գործելաոճով չի կարող այլընտրանք դառնալ ժողովրդավարության:

Ինչ վերաբերում է խորհրդարան անցած մյուս՝ «Օրինաց երկիր» եւ «Ժառանգություն» կուսակցություններին, առաջ դրանցից առաջինի մոտ, նկատելի ունենալով նրա առաջնորդի հին ու նոր կասարումները, արեւմտյան արժեքները դեռեւս մնում են դժվարամարս եւ վկայում են լրջության դեֆիցիտի մասին: Մինչդեռ «Ժառանգության» դեկլարատիվ հին կառույցն ամերիկյան սարքեր ինստիտուցիաների հետ՝ դեռեւս չեն փորձարկվել փոփոխականության դաշնում նրա թիմակիցների կամի հետ: Հետաքրքիր ուսուցանում եւ արեւմտյան մամուլի երկվա վերլուծություններն այն մասին, թե, իբր, ընտրությունների արդյունքները ներկայացնում են Հայաստանում առկա միտումները եւ ուղղությունները՝ ուսումնասիրելու արեւմտյան եւ սփյուռքային, այնքան էլ ծիծառ է:

Այս կացության մեջ կոմյունիստներ փոփոխականության մասին մեր արտաքին փոփոխականության եւ մյուս Պաղատանների հետագա հայտարարություններն այսուհետեւ լուրջ, հավաստի չեն համարվելու: Այսուհետեւ Հայաստանը համարվելու է գերազանցապես ուսումնասիրելու թե՛ ռազմասրահ-գիական, թե՛ սենսաական եւ թե՛ փոփոխական առումով:

Այս կացության մեջ, հարթող կուսակցության՝ Հանրապետականի Պաղատան արժեքները կրկնապատկել է դառնալու: Մի կողմից՝ երկրի անվտանգության, մյուս կողմից՝ Ղարաբաղյան ծակասում սանուկ չհասնելու, ինչպես նաև լրիվ չմեկուսանալու համայնականներն իսկապես ծանր են կոնտրոլ: Հանրապետական կուսակցությունն իր մեջ կզանգի՝ ներառելով սեփական հարթականի Պաղատանը չդառնալու: Խիստ դժվար է ասել:

Հ. ԱՆՏԻՍԻՅԱՆ

5 կուսակցություն նոր խորհրդարանում

ՀՀԿ-ն գուցե ևս պարզ մեծամասնություն ունենա

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԵՆՏԱՅԻՆ
Աղագա խորհրդարանի Պաղատան ԿՀԻ հրապարակած նախնական սվալներով հայտնի է՝ 5 սոկոսը հարթահարել է 5 կուսակցություն. ՀՀԿ-ն՝ 457 032 ձայնով (32,8 սոկոս), «Բարգավաճ Հայաստան»՝ 204 443 ձայն (14,7 սոկոս), ՀՀԳ-ն՝ 177 192 ձայն (12,7 սոկոս), ՕԵԿ-ը՝ 95 256 ձայն (6,8 սոկոս), «Ժառանգություն»՝ 80 890 ձայն (5,8 սոկոս): Մյուս բոլոր կուսակցությունների 336 856 ձայները համամասնորեն կբաշխվեն այս 5 կուսակցությունների միջև: 5 սոկոսը շահանվում է 67-68 հազար ձայնի սահմաններում: 5 սոկոսին մոտեցած կուսակցություններն են՝ ՄԱԿ-ը՝ 4,4 սոկոս, «Նոր ժամանակներ»՝ 3,3 սոկոս, «Ազգային միաբանություն»՝ 3,6 սոկոս, «Ժողովրդական կուսակցություն»՝ 2,7 սոկոս, «Դաշինք»՝ 2,4 սոկոս:

Տես էջ 2

Բողոքի ցույց Իզմիրում՝ ընդդեմ Երդողանի իշխանության

ԱՆկարայից եւ Ստամբուլից հետո վարչապետ Ռեզեփ Թայիփ Երդողանի «Աղաբանություն եւ բարգավաճում» կուսակցության ընդդիմադիրները երկր քաղաքացիական ցույց են կազմակերպել նաև Իզմիրում: Ի Պաղատանություն թուրքիայի աշխարհիկ եւ հանրապետական կարգերի, կազմակերպված այս ցույցի մասնակիցները ժողովրդահանրապետական կուսակցության նախագահ Դեմիզ Բայրամը եւ Չախ ժողովրդավարական կուսակցության նախագահ Չեֆ Կեզերին դիմավորել են «միասնություն» բացակայություններով եւ նախազգուշացրել. «Այլապես վաղը զան ու կլինի»:

Հակառակ բազմապատկան քաղաքացիական միավորվելու բացակայություններին, վերոհիշյալ երկու կուսակցությունների դեկլարացիաները նույնիսկ իրար չեն մոտեցրել: Իսկ դա, ինչպես ինտերնետային էջում նշել է «Միլիթեր», խորը հիասթափություն է Պաղատան ընդդիմադիրներին: Ինչո՞ւ: Այն ժամանակ Պաղատան 22-ին թուրքիայի ազգային մեծ ժողովի վաղաժամկետ ընտրություններն են, որոնցում մեծ է իսլամամետ «Աղաբանություն եւ բարգավաճում» կուսակցության հարթականի հավանականությունը, իսկ հարթականը վերջինի առջև բացում է երկրի նախագահին իր բարեբեռն առաջադրելու նոր հնարավորություն:

Հ. Հ.

Տես էջ 2

Բացօթյա խնջույք

կյանի, զանգահարել ՀՀԿ-ն անկախության գրասենյակ, այցելել Հանրապետական կուսակցություն եւ մասնակցել նրանց բացօթյա հավաքին:

Մ. Ա.

Հ. ԱՆՏԻՍԻՅԱՆ

«Տեսա՞ր ի՞նչ եղավ, ժողովուրդ ջան...»

Գալիֆ խորհրդարանի մրցակցային լինելը կախված է ՀՅԴ-ից ու «Բարգավաճից»

Այսպես կունենանք նախկին խորհրդարանի պատճենը

Խորհրդարանական ընտրությունների նախնական արդյունքների վերաբերյալ Լյուդմիլա Գալիֆյանի արտահայտած առաջին միտքն այն էր, որ մեր Ազգային ժողովը կարող է դառնալ ճնշող մեծամասնություն կազմող ուժի խորհրդարան, որովհետև «ընդդիմադիր կուսակցությունները նվազագույն տոկոսով են մտնում այնտեղ: Հավանական է, ազգովի միտքի ՀՅԴ-ին խնդրեմքը ընդդիմադիր դառնալ»: Նրա դիտարկմամբ, փափուկ թեխնոլոգիաներով խորհրդարանում մեծամասնություն առաջադրելու մեր իշխանությունների միակ ելքն էր, ինչն էլ արվեց «Բարգավաճ Գայասանի» միջոցով: «Իր գաղափարախոսությամբ վերջինս աջ կուսակցություն է՝ եւ փաստորեն Հայաստանի խորհրդարանը դառնում է ծանրակշիռ աջակողմյանների եւ իրենց առաջնությունը վերցնելու լուրջ արձագանք: Դրանք կհավասարակշռվեն դաշակցականների կողմնորոշման դեմքով, կարծում եմ, խորհրդարանի ճակատագիրը կորոշի ՀՅԴ-ն: «Հանրապետականը» եւ «Բարգավաճը» բազում հասկանալի են մեկ բեռնի լուրջ արձագանքով: Մյուս կողմից, նրանց հնարավոր է բաժանել միայն սուբյեկտիվ հասկանալի են միայն սուբյեկտիվ հասկանալի են հասկալիս խոսքը սեփականատերերի ցանկերի դաշակցականությամբ: Եթե մի կողմից թողնենք միայն ընտրական տրոփուկները, իրենց խորհրդարանը դառնում էր իրենց խորհրդարանը»:

Են դաշակցական արձագանքներն ու մասնավոր սեփականությունը: Այժմ արդիական է այն հարցը, թե ո՞վ կդաշակցականի աշխատանքը մարդուն, ժողովրդի անհրաժեշտը: Նոր խորհրդարանում սեփական են սոցիալ-ժողովրդավարական ուժերի սակավություն: Խորհրդարանը հավասարակշռելու համար ընդդիմության 13 տոկոսը չնչին բան է: Դրա համար այն կոչում են ճնշող մեծամասնության խորհրդարան: Այս ընտրությունների արդյունքներում նրա համար ոչ մի անակնկալ չի եղել, մի փանի արդյունք առաջ արդեն իսկ դարձել, որ երկիրն ընտրելու է ավելի փափուկ թեխնոլոգիաներ, փանի որ անկարող է մարտահրավեր նետել Եվրոպային ու ԵԱՀԿ-ին: ընտրախախտումներ թույլ տալ: «Կարծում եմ, իշխող դասը հասկացավ, որ չի կարող գնալ կոչ թեխնոլոգիաների: Ի սկզբանե դարձել էր, որ այս թեխնոլոգիան էր կիրառվելու, որովհետև դա միակ ելքն էր արձագանքի վերահսկողության մասնեցի դառնալով: Մի փոքր անտախտ էր այն, որ հարցումների ժամանակ: բավականին ազդեցիկ զանգված հավաքող կուսակցությունները 5 տոկոսի մասնեցը չհաղթահարեցին: Թե ի՞նչն էր դաշակցական, առանձին վերլուծության առարկա է:»

Սոցիոլոգ Գեորգ Պողոսյանը փաստեց, որ նախադեպ ակնկալելի էր ընտրողների մասնակցության բարձր ակտիվությունը՝ մոտ 60 տոկոս, նաև «ժառանգություն» կուսակցության 5 տոկոսի շեղումը: Նրա տրամաբանությամբ, խորհրդարանական ընտրությունները բավականին նորմալ են անցել: «Դիտարկելու է հեղինակը ինչ-որ չափով համաձայնել, որ ակնառու խախտումներ չեն եղել: Իհարկե, դրա մասին ընդդիմությունը դեռ կխոսի, բայց կարելի է ԵԱՀԿ-ին թուրքիս, որ մի անգամ նորմալ ընտրություններ ունեցանք: Կարծում եմ, այս առումով բոլորս ԵԱՀԿ-ին: Ինչ վերաբերում է գալիֆ խորհրդարանին՝ ամեն ինչ կախված է այն բանից, թե կուսակցություններն ինչ դաշակցական կստեղծեն: Միտք նեղել եմ, որ հիմնական դաշակցական լինելու է «Հանրապետականի» եւ «Բարգավաճի» միջև: որոշու իշխանական 2 թեքերի: Գիտաբանական մեջ է մտնում երրորդ ուժը՝ ՀՅԴ: Կարծում եմ, որ «Հանրապետական» ու ՀՅԴ դաշակցական կստեղծեն, նրանց կմիանան եւս 1-2 կուսակցություններ, որոնց անուններն այս դաշակցական դժվարանում են նեղել: Նրա հայացքով, որոշու իշխանական թեքի կուսակցություն, «Բարգավաճը» հավասարակշռող դեր էր կատարում մինչև ընտրությունների ավարտը, թե ի՞նչ կեցվածք կընտրե առաջիկայում՝ դեռևս անկանխատեսելի է: «Եթե միանան «Հանրապետականներին»՝ կունենանք նախկին խորհրդարանը, եթե ոչ՝ կունենանք մրցակցային խորհրդարան»: ՌԱԿԱՆ ՊՈԼՈՍՅԱՆ

«Այս ընտրությունները ոչ թե իշխանությունների հաղթանակն են, այլ ընդդիմության դաշակցությունը»

«Այս անգամ գործել է ընդդիմության հոգեբանական ճնշումը»

Ինչպես են գնահատում հաղափարական գործիչներն անցած ընտրությունների արդյունքները, որոնք փաստորեն հաղափարական գործունեության նոր դաշակց են բերելու նրանց:

Խորհրդարանական ընտրությունների նախնական **Վազգեն Մանուկյանի** համար ընդդիմության արձագանքը հասկանալի խաղից դուրս հայտնվելը անտախտ էլի էր: Գյումրիից «Ազգի» հեռուստատեսությանը նա ասաց.

«Վազարվեց այն, ինչ ես կանխատեսում էի՝ փերված ընդդիմությամբ ընտրությունների գնալով, այս արդյունքն էին ստանալու եւ ստացան: Այս ընտրությունները ոչ թե իշխանությունների հաղթանակն են, այլ ընդդիմության դաշակցությունն են: Այսպես, որոնք մի կողմից թողնենք միայն ընտրական տրոփուկները, իրենց խորհրդարանը դառնում էր իրենց խորհրդարանը»:

Սակայն նույնիսկ եթե դա հաշվի ենք առնում, եթե նույնիսկ այդ կեղծիքները, բացակա մարդկանց փոխարեն վերահսկողությունները հանեն, ապա ցավով տեսի, որակական առումով դաշակցերը գրեթե նույնը կստացվի: Այն, ինչ որ արձագանք էր, որակական առումով մոտավորապես համապատասխանում է այն իրական դաշակցին, ինչպիսին եղել են ընտրությունները: Այսինքն, գործել են խախտումների ԵԱՀԿ-ին հմուտ, կատարյալ թեխնոլոգիաներ:

Եթե նախորդ ընտրությունների ընթացքում գործում էր ֆիզիկական ճնշումը, այս անգամ եղել է ընդդիմությանը հոգեբանական ճնշումը: ՎԱԿԱՆ ՊՈԼՈՍՅԱՆ

Այս ընտրությունները ոչ թե իշխանությունների հաղթանակն են, այլ ընդդիմության դաշակցությունը: Այսպես, որոնք մի կողմից թողնենք միայն ընտրական տրոփուկները, իրենց խորհրդարանը դառնում էր իրենց խորհրդարանը»:

Խախտումների վերաբերյալ սառը հաղորդում ՀՀ գլխավոր դատախազությունում

ՀՀ գլխավոր դատախազության տեղակալն անցած ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ 10 հաղորդում էր ստացվել: Հաղորդումներն են ստացվել նաև դատախազության թեխնոլոգիաներից, սակայն դրանցում մասնագիտական հանգամանքները սուղաման արդյունքում չեն հաստատվել եւ իրականությունը չեն համապատասխանել: Ընդհանուր առմամբ, ՀՀ ընտրությունների ընթացքում արձագանքված իրենց հեռուստատեսային խախտումների վերաբերյալ իրավաբան մարմիններում մուտք եղած հաղորդումների հիման վրա հարուցվել է 9 փերվական գործ, որոնց վերաբերյալ կատարվել է լրացուցիչ տեղեկատվություն:

Ընտրությունների վերաբերյալ իրենց ընդդիմության հայտարարությունը մի փանի օրից կուղարկեն տեղական եւ օտար լրատվամիջոցներին, իրավաբանական կազմակերպություններին, Եվրոպական կառույցներին:

Ընտրությունների վերաբերյալ իրենց ընդդիմության հայտարարությունը մի փանի օրից կուղարկեն տեղական եւ օտար լրատվամիջոցներին, իրավաբանական կազմակերպություններին, Եվրոպական կառույցներին: